

Asia: VN/23886/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi vuosina 2026-2027 myönnettävästä puhtaan teollisuuden investointien verohyvityksestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen uusiutuvat ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa puhtaan teollisuuden investointien verohyvitystä koskevasta esityksestä. Pidämme esitystä kannatettavana ja ajankohtaisena välineenä vahvistaa Suomen houkuttelevuutta puhtaan siirtymän investointikohteena ja ennen kaikkea keinona luoda Suomeen talouskasvua.

Suomen uusiutuvat kannattaa verokannusteisiin perustuvaa mallia, jossa velkajarrun ajan rajalliset julkiset resurssit kohdennetaan erityisesti teollisuuden investointien ja niiden kaipaamien uusien markkinoiden edistämiseen. On perusteltua tukea ratkaisuja, jotka vauhdittavat uuden teknologian käyttöönottoa, tukevat teollisuuden sähköistymistä ja rakentavat Suomeen uusia, kansainvälisesti kilpailukykyisiä ekosysteemejä. Keskiössä on Suomen teknologiaosaamisen vahvistaminen uusilla osaamisaloilla, joilla luoda jalostusta ja arvonlisää kansainvälisessä kaupassa. Siksi markkinoiden alkuunsaaminen kotimaassamme on olennaista.

Pidämme tärkeänä, että verohyvityksen piiriin kuuluvat hankkeet edistävät tuotantoprosessien sähköistymistä, uusiutuvan vedyn sekä sähköpolttoaineiden käyttöönottoa ja siten fossiilisten polttoaineiden korvaamista. Uusiutuva energia toimii näiden investointien perustana ja mahdollistaa merkittävän arvonluonnin sekä ilmastohyödyt.

Suomen uusiutuvat korostaa erityisesti sähkö- ja energiajärjestelmän joustavuuden merkitystä. Sähkövarastojen ja muiden varastointiratkaisujen edistäminen on keskeistä järjestelmän toimivuuden ja teollisuuden investointien kannalta. Esityksessä asetettu sähkövarastojen 12 tunnin purkuedellytys on kuitenkin erittäin vaativa, ja käytännössä rajaa nykYTEKNOLOGIALLA toteutetut akkuvarastot pois tuen piiristä.

Edellytystä on perusteltua tarkistaa siten, että myös entistä sääriippuvaisempaan sähköjärjestelmään tervetullutta vakautta tuovat akkuvarastot (purkukyky nykyään 2–4 h) olisivat tuen piirissä. Muutos tukisi erinomaisesti hallitusohjelman toimeenpanoa sen kirjauksen osalta: ”Hallitus edistää mahdollisuuksia sähkö- ja lämpövarastojen rakentamiseen myös lyhytaikaisten kulutusjoustojen saamiseksi.”

Lisäksi verohyvityksen hakuehtojen tulisi selkeämmin kattaa teollisuuden kulutusjoustoja kehittävät teknologiat ja hankkeet, joiden liiketoimintamallissa joustava sähkön käyttö korostuu. Kulutusjousto on keskeinen osa sähköjärjestelmän tasapainoa ja mahdollistaa kustannustehokkaasti suuremman uusiutuvan sähköntuotannon integroinnin. Tämän näkökulman kautta suhtaudumme hieman kriittisesti verohyvityksen 50 miljoonan vähimmäisrajaan, joka voi rajoittaa uuden joustoon perustuvan liiketoiminnan edellytyksiä hakea tarpeellista verokannustetta itselleen. Verohyvityksen vähimmäisrajan kuuluisi siis olla alempi kuin 50 miljoonaa.

Kokonaisuutena verohyvitysmalli tukee oikein kohdennettuna Suomen kilpailukykyä, teollisuuden uudistumista, uusien markkinoiden syntyä ja puhtaan siirtymän investointien vauhdittumista tilanteessa, jossa Suomen talouskasvun vahvistaminen on erityisen tärkeää. Uutena ajatuksena ehdotamme, että uusiutuvan energian alan tuotannon vahvistamiseksi merituulivoimassa olisi perusteltua tarkastella verohyvitystä yhtenä keinona vahvistaa alan investointiedellytyksiä valtiontukineutraalilla tavalla. Tällä hetkellä kilpailijamaissa on käytössä omia tuki-instrumentteja, joita Suomessa vastaavasti ei ole. Näin voitaisiin parantaa edellytyksiä rakentaa Suomeen merituulivoimaa sähköistyvän suurteollisuuden tarpeisiin, ja samalla vahvistaa uusiutuvan sähkön tuotantoa kotimaisen teollisen kasvun perustana.

Ollila Matias
Suomen uusiutuvat ry